

Til lovforslag nr. L 179. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 18. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om børnemiljø i dagtilbud

[af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 22. marts 2006 og var til 1. behandling den 25. april 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og familie- og forbrugerministeren sendte den 13. februar 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 206. Den 19. april 2006 sendte familie- og forbrugerministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget kan støtte forslaget til lov om børnemiljø i dagtilbud.

Socialdemokratiet mener, at det er af væsentlig betydning for børnenes opvækst, at det miljø, de befinder sig i, stimulerer børnenes samlede udvikling. Miljøet skal motivere børnene til at være fysisk aktive. Det ses samtidig, at antallet af konflikter er mindre, når der er god plads til børnene, og når den rigtige indretning findes. Sundhedsperspektivet skal danne baggrund for et godt indeklima og gode muligheder for at

komme udenfor i frisk luft. Fantasifuld indretning af børnemiljøet skal stimulere børnenes kreative anlæg.

En kortlægning af dagtilbuddenes tilstand samt en handlingsplan for, hvilke initiativer der lokalt ønskes iværksat, er en anvendelig metode til at skabe forbedringer. S mener dog, det er nødvendigt, at de initiativer, der beskrives lokalt i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanerne, sikres et ordentligt økonomisk grundlag, således at der i en prioriteret rækkefølge også økonomisk set er mulighed for, at planerne kan gennemføres. Lovforslaget indeholder ikke forudsætninger om merudgiftskrævende initiativer for dagtilbuddene. S mener ikke, planerne realistisk kan gennemføres, uden at der sikres bedre økonomiske muligheder herfor.

S finder, at det skal være et kommunalt ansvar at gennemføre en kortlægning af børnemiljøerne og udarbejdelse af handleplaner, ligesom en prioritering af ressourcer i forbindelse med at skabe bedre børnemiljøer i dagtilbuddene ansvarsmæssigt skal være placeret i kommunerne.

S er optaget af, at de forældrevalgte bestyrelser opnår reel indflydelse på forholdene i dagtilbuddet. Derfor skal de forældrevalgte bestyrelser forud for kommunernes godkendelse af planer for et børnemiljø behandle planer og prioriteringer med indstillinger for børnemiljøplanernes omsætning til praksis.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget konstaterer, at der er nogle ting, vi ikke skal acceptere, med hensyn til, hvad vores børn bliver udsat for i hverdagen. Derfor bør der med hen-

syn til eksempelvis støj, plads og indeklima være nogle faste minimumsgrænser for børn. Det er nødvendigt, fordi der er grænser for, hvor meget vi skal acceptere, at man kan spare på børns trivsel. At give børnene et godt fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer børnenes trivsel, udvikling og læring, er fine ord, men det ikke kommer af sig selv, det kræver handling.

Ni ud af ti børn går i et af de berørte dagtilbud. Det giver en enestående mulighed for, at alle de børn får en sund start på livet med motion, motorisk træning, sund og nærende kost samt en hverdag uden diverse kemiske påvirkninger som f.eks. sundhedsskadelige farvestoffer og pesticidrester. I institutionerne kan vi også sikre, at alle børnene får mulighed for at få de daglige udfordringer, der både stimulerer og udvikler børnenes personlige og faglige evner. Og i institutionerne kan vi sætte ind med den tidlige indsats over for de socialt udstødte eller udsatte børn.

Det kan børnemiljøvurderingerne efter SF's mening være et redskab til at arbejde for. Det forslag, der ligger her, synes vi jo så er noget tyndt. Der er i hvert fald tre konkrete steder, hvor vi synes det skal strammes op.

Efter SF's mening vil det styrke indsatsen, at det er de ansvarlige politikere i kommunen, som får det overordnede ansvar for børnemiljøvurderingerne – både for udarbejdelsen og for, hvordan de skal bruges. Under udarbejdelsen bør der inddrages relevante eksperter i såvel de fysiske som de psykiske aspekter af børnemiljøvurderingerne. Det er meget vigtigt, at vi ikke får vurderinger, som er halve, og som kan bruges som undskyldning for ikke at gøre noget for at forbedre børnenes vilkår. For det tredje mener SF, at der bør være krav om, at visse problemer skal løses, når de viser sig. Børnemiljøvurderingerne er et godt redskab, men også kun et redskab. De mange fine ord må ikke fjerne fokus fra de virkelige problemer.

70.000 flere børn er kommet ind i daginstitutionerne, uden at der er kommet flere pædagoger til. Der er en stigende anvendelse af kemi m.m., som sætter sig i blodet hos os alle. SF vil gerne gøre meget mere end blot indføre børnemiljøvurderinger for at sikre børnene. Det koster penge, men pengene er efter SF's mening givet godt ud. SF er specielt optaget af at give de svageste børn nogle daglige vilkår, der gør, at de også har mulighed for at komme positivt i gang med livet.

Enhedslistens medlem af udvalget støtter forslaget på trods af, at det medfører mere papirarbejde i de allerede hårdt trængte institutioner. Institutionerne ved godt, hvad der er af mangler, og pengene kunne bruges på at udbedre en lille del allerede nu. Dog ser Enhedslisten en mulighed i, at man får et samlet billede af, hvor grelt det står til.

Et *mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget ønsker i lighed med ministeren at fremme det gode børnemiljø i landets børneinstitutioner. Det er Det Radikale Venstres politik, at det gode børnemiljø skabes i et tæt samarbejde mellem kommunen, ledelsen, medarbejderne, forældrene og børnene inden for rimelige økonomiske rammer, med veluddannede medarbejdere og med stor frihed til prioriteringerne. Det kræver et godt udgangspunkt for diskussioner og prioriteringer, således at man ved, hvad der er status for den fysiske, psykiske og æstetiske kvalitet. Når man ser på det udviklingsarbejde, som er gennemført i forbindelse med de lovpligtige undervisningsmiljøvurderinger på uddannelsesinstitutioner (se f.eks. Dansk Center for Undervisningsmiljø, www.dcum.dk), kunne en parallel indsats i dagpasningen i form af børnemiljøvurderinger være interessant. Desværre har regeringen ikke brugt lejligheden til at gennemføre en forenkling og en afbureaukratisering af kontrol og planlægning i dagpasningen – senest har kravet om skriftlige læreplaner lagt beslag på ressourcer. Samtidig kræver regeringen, at der bruges økonomiske ressourcer på at nedsætte prisen på dagpasning – ressourcer, som burde være gået til at forbedre kvaliteten, f.eks. ved at give børnene en stærkere kulturel dannelse, bedre fysiske rammer eller flere voksne. Derfor risikerer forslaget at blive en belastning og en bureaukratisering i stedet for en konstruktiv forbedring. Når regeringen således lægger op til at forøge papirdyngerne i stedet for at forenkle arbejdet med kvaliteten af børnemiljøet, kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

Bet. o. lovf. vedr. børnemiljø i dagtilbud

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

*Hans Andersen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Inge-Lene Ebdrup (V) nfm.d.
Inger Støjberg (V) Pia Kristensen (DF) fmd. Mia Falkenberg (DF) Tina Petersen (DF)
Tom Behnke (KF) Per Ørum Jørgensen (KF) Lotte Bundsgaard (S) Hüseyin Arac (S)
Karen Hækkerup (S) Lise von Seelen (S) Martin Lidegaard (RV) Bente Dahl (RV)
Villy Søvnald (SF) Line Barfod (EL)*

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 179

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsvar og høringsnotat, fra familie- og forbrugerministeren
2	Udkast til tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget.
4	1. udkast til betænkning